

ЕТИЧКИ КОДЕКС

17/05/2013

Етички кодекс на Меѓународната џудо федерација

1. ВОВЕД

Џудото, коешто е олимписки спорт од 1964 година, е создадено во 1882 година од Џигоро Кано како боречка вештина чијашто главна цел е физичко и интелектуално образование на мажите и жените.

Во согласност со главните принципи што довеле до создавање на џудото, Меѓународната џудо федерација (ИЏФ) донесе Етички кодекс што е наменет за сите кои се вклучени во џудото. Во овој Етички кодекс се вградени и главните принципи на Етичкиот кодекс на Меѓународниот олимписки комитет (МОК), што служи како појдовна точка и мора да се почитува.

Затоа, ИЏФ, нејзините членки и сите што се вклучени во организација на настан поврзан со ИЏФ мора да ги применуваат овие образовни вредности и овој кодекс на однесување и да обезбедат дека Етичкиот кодекс се почитува во сите области, места и околности (борилиште, тренинг, медиуми и др.).

2. ЕТИЧКИ КОДЕКС НА ИЏФ

« ...ДОСТОИНСТВО

Заштитата на достоинството на индивидуалецот е основен постулат на олимпизмот.

Затоа не смее да постои никаква дискриминација меѓу учесниците врз основа на раса, пол, етничка припадност, религија, филозофско или политичко убедување, брачен статус или врз друга основа.

Строго се забранува секаков вид допинг на сите нивоа. Одредбите пропишани во Светскиот кодекс против допинг треба доследно да се почитуваат.

Се забрануваат сите форми на малтретирање на учесниците, без разлика дали станува збор за физичко, професионално, религиозно, политичко, хиерархиско или сексуално малтретирање, и секаква физичка или ментална повреда на учесниците.

Сите форми на учество во или поддршка на сите форми на промовирање обложување поврзано со спортот воопшто и **особено поврзано со Олимписките игри** се забранети и не смеат, на никаков начин, да го прекршуваат принципот на фер-плеј, да се покажува неспортско однесување или да постои обид да се влијае врз резултатот од некое натпреварување на начин што е спротивен на спортската етика...»

Сите претставници и службеници на ИЏФ, нејзините континентални, национални и други членки прифаќаат дека ќе ги почитуваат одредбите од Олимписката повелба и Етичкиот кодекс на МОК и ИЏФ. (Секаде каде што се споменуваат «олимписки претставници», се мисли на ИЏФ и нејзините структури и олимписките тела.)

3. НАТПРЕВАРУВАЧИ

Натпреварувачите, а особено шампионите, се лицето на џудото и преку своето однесување мора да ги пренесуваат образовните вредности и етиката на нашиот спорт.

Шампионите се лицето на џудото на борилиштата и надвор од нив.

ПОЧИТУВАЊЕ НА ЦЕРЕМОНИЈАТА ЗА БОРБА

Церемонијата на поклонување е официјализирана од Образовната комисија на ИЏФ. Мора доследно да се почитува.

Поклонувањата и особено поклонувањето кон противникот на почетокот од борбата мора строго да се почитуваат и забрането е да се користат поклонувања или церемонии од други боречки вештини или дисциплини.

Се разбира, дозволено е да му се честита на противникот по завршувањето на борбата или да се даде извинување за непријатен гест.

ПОЧИТУВАЊЕ НА ПРАВИЛАТА

Правилата на спортот и прописите против допинг и обложување мора доследно да се почитуваат.

ПОЧИТУВАЊЕ НА ЛУЃЕТО И ОБЈЕКТИТЕ

- Во секое време, на противниците, тренерите, судиите, организаторите, гостите, медиумите и публиката мора да се обраќае смирено и со почитување, без да се прават агресивни или непристојни гестукулации.
- Кодексот против допинг и прописите против обложување мора да се почитуваат.
- И победата и поразот мора да се прифатат со самоконтрола без претерано славење.
- Имајте самоконтрола и бидете дисциплинирани во сите околности.
- Не оштетувајте ја опремата и почитувајте ги сите објекти, хотели и други места кои ви се дадени на располагање.
- Џудистите го претставуваат спортот џудо и националните тимови на своите земји.

ПОЧИТУВАЊЕ НА УПАТСТВОТА И ПРОТОКОЛОТ

- Почитувајте ги правилата на натпреварувањето и упатствата на организаторите, а особено саатниците и различните протоколи.
- Секогаш почитувајте ги и секогаш контролирајте ги своите ставови и чувства при церемониите на доделување награди и сите други функции.

ПОЧИТУВАЊЕ НА ХИГИЕНАТА

- Физичкиот изглед и чистотата се важни. Спречете ги заразите. Секогаш носете чисто кимоно според прописите на ИЏФ. Надвор од борилиштето секогаш носете обувки и никогаш не влегувајте на борилиштето или на татамите за загревање со обувки.

ПОЧИТУВАЊЕ НА ДРУГИТЕ

- Не покажувајте никаков предмет, знак или религиозна гестукулација или движење кои може да бидат навредливи пред, за време на и по борбата или во текот на официјалните церемонии.

ПОЧИТУВАЊЕ НА ОДЛУКИТЕ

- Почитувајте ја одлуката на судиите, без приговори, во текот на натпреварувањето и по него.
- НИКОГАШ НЕ ГУБЕТЕ БОРБА НАМЕРНО и секогаш информирајте ја ИЏФ за секој подарок што ќе ви биде понуден за да наместите борба.

4. ТРЕНЕРИТЕ И НИВНИТЕ ТИМОВИ

ФЕР-ПЛЕЈ

- Почитувајте го противникот, нивниот тренер, членовите на нивниот тим, судиите, сите лица вклучени во организацијата, гостите, медиумите и публиката.
- Почитувајте ги правилата на фер-плеј и секогаш однесувајте се примерно.

ПОЧИТУВАЊЕ НА ПРАВИЛАТА

- Почитувајте ги Етичкиот кодекс, статутите и прописите на ИЏФ, прописите за организирање спортски настани, правилата против допинг и обложување, почитувајте ги упатствата од организаторите и особено саатниците и протоколите.
- Бидете тренер без да ги надминувате своите овластувања.

- Може да се понудат или да се прифатат само подароци со многу мала вредност, како знак на почитување или пријателство од олимписките претставници или ИЏФ, во согласност со локалните обичаи. Секој друг подарок примателот мора да го достави до организацијата на којашто припаѓа.
- Гостопримството кон олимписките претставници и сите што ги придружуваат не смее да излезе од нормите на земјата-домаќин.
- Почитувајте ги прописите за конфликт на интереси.
- Доследно почитувајте ги правилата и упатствата на ИЏФ за спортско обложување.
- Почитувајте ја непристрасноста и бранете го интегритетот на судиската организација.

ПОЧИТУВАЊЕ НА ПРАВИЛАТА НА ОДНЕСУВАЊЕ

- Следете го и почитувајте го кодексот на однесување што е потребен за различните фази на натпреварувањето и настаните во врска со него.
- Бидете скромни во победата и достоинствено прифатете го поразот. Секогаш имајте самоконтрола и дисциплина: не покажувајте гнев или фрустрации – контролирајте ги чувствата.
- Почитувајте ја одлуката на судиите, без приговори, во текот на натпреварувањето и по него.
- Секогаш однесувајте се достоинствено и со почит.

ПОЧИТУВАЊЕ НА ДРУГИТЕ

- Не покажувајте никаков предмет, знак, религиозна гестикулација или движење кои можат да бидат навредливи пред, за време на и по борбата или во текот на официјалните церемонии.
- Не покажувајте непочитување кон другите преку неконтролирани гестикулации или преку други дејства кои не се во согласност со постојните правила и во духот на џудото пред, за време на и по борбата.
- Не применувајте физичко или вербално насилство за време на борба и/или тренинг кон ниту еден џудист и кон ниту една личност.

ПОЧИТУВАЊЕ НА ОБЈЕКТИТЕ

- Грижете се за сета опрема и почитувајте ги објектите во сите области и простории, вклучувајќи ги и хотелите и другите типови сместување.
- Од џудистите се очекува да ги претставуваат својот спорт, својата дисциплина и националните тимови на своите земји каде и да се наоѓаат.

5. СУДИИ

ПОЧИТУВАЊЕ НА ПРАВИЛАТА И ПРОПИСИТЕ

- Почитувајте ги Етичкиот кодекс, статутите и прописите на ИЏФ, како и прописите на организаторите на натпреварувањето. Секогаш почитувајте ги упатствата од организаторите и особено саатниците.
- Вршете ги задолженијата и задачите во рамките на одговорноста на судиите без да излегувате надвор од тие рамки. Почитувајте го судискиот етички кодекс.
- Може да се понудат или да се прифатат само подароци со многу мала вредност, како знак на почитување или пријателство од олимписките претставници или ИЏФ, во согласност со локалните обичаи. Секој друг подарок примателот мора да го достави до организацијата на којашто припаѓа.
- Гостопримството кон олимписките претставници и сите што ги придружуваат не смее да излезе од нормите на земјата-домаќин.
- Почитувајте ги прописите за конфликт на интереси.
- Доследно почитувајте ги правилата и упатствата на ИЏФ за спортско обложување. Почитувајте ја непристрасноста и бранете го интегритетот на судиската организација.

- Судиите кои биле избрани за да судат на светски првенства или Олимписки игри може да судат надвор од својата земја само со одобрение од претседателот на ИЦФ. Прекршувањето на ова правило значи поништување на нивниот избор.

ПОЧИТУВАЊЕ НА ПРАВИЛАТА НА ОДНЕСУВАЊЕ

- Облекувајте се соодветно и почитувајте го кодексот на облекување.
- Секогаш имајте самоконтрола и однесувајте се културно и љубено на борилиштето и надвор од него, во сите ситуации, без оглед да околината и секогаш контролирајте ги ставовите и емоциите.
- Задржете го за себе своето мислење за судиските одлуки што се носат во текот на натпреварувањето.
- Не давајте никакви изјави во текот на натпреварувањето, освен ако тоа не се побара од ИЦФ.

6. ОФИЦИЈАЛНИ ПРЕТСТАВНИЦИ

ПОЧИТУВАЊЕ НА ПРАВИЛАТА

- Официјалните претставници на ИЦФ, континенталните сојузи и федерациите-членки се законски претставници на светското џудо и имајќи ја таа улога, треба да се однесуваат соодветно.
- Почитувајте ги Етичкиот кодекс, статутите и прописите на ИЦФ, како и улогата на официјален претставник без да излегувате надвор од тие рамки.
- Може да се понудат или да се прифатат само подароци со многу мала вредност, како знак на почитување или пријателство од олимписките претставници или ИЦФ, во согласност со локалните обичаи. Секој друг подарок примателот мора да го достави до организацијата на којашто припаѓа.
- Гостопримството кон олимписките претставници и сите што ги придружуваат не смее да излезе од нормите на земјата-домаќин.
- Почитувајте ги прописите за конфликт на интереси.
- Доследно почитувајте ги правилата и упатствата на ИЦФ за спортско обложување.

ПОЧИТУВАЊЕ НА ПРАВИЛАТА НА ОДНЕСУВАЊЕ

- Почитувајте го кодексот на облекување што е соодветен за настаните.

ПОЧИТУВАЊЕ НА ДРУГИТЕ

- Не покажувајте никаков предмет, знак или религиозна гестикација или движење кои можат да бидат навредливи пред, за време на и по борбата или во текот на официјалните церемонии.
- Не покажувајте непочитување кон другите преку неконтролирани гестикации или преку други дејства кои не се во согласност со постојните правила и во духот на џудото пред, на и по борбата.
- Не применувајте физичко или вербално насилство кон ниту едно друго лице.

ПОЧИТУВАЊЕ НА РЕСУРСИТЕ

- Транспарентно управувајте со ресурсите што ви се ставени на располагање на официјалните претставници од страна на спортските и приватните субјекти и водете сметка за нивното користење.

7. ПРЕКРШУВАЊА НА ЕТИЧКИОТ КОДЕКС

- Во случај на докажано прекршување на Етичкиот кодекс, во зависност од сериозноста на утврдените факти, се изрекува усно предупредување или, ако е неопходно, се поднесува извештај во писмена форма до генералниот секретар на ИЦФ во седмицата по инцидентот.
- Извештајот во писмена форма мора да биде јасен и детален и да ги содржи фактите за инцидентот, имињата на вклучените лица, исказите на сведоците и да ги наведе адресите и телефонските броеви на сведоците кои може да помогнат за подобро расветлување на инцидентот. Извештајот мора да биде напишан на еден од трите официјални јазици на ИЦФ. Потврда за прием ќе биде испратена до засегнатата страна.

- Во зависност од утврдените факти, Етичката комисија на ИЦФ ќе достави предлог-одлука до Извршниот комитет на ИЦФ за евентуалните понатамошни дејства што треба да се преземат.
- Ако Извршниот комитет на ИЦФ, по разгледувањето на фактите, утврди дека е потребно свикнување на Првостепената дисциплинска комисија, ќе постапи соодветно.